

Strojové vidění a fyzikální podstata

Strojové vidění a zpracování obrazu (BI-SVZ)

Strojové vidění

- Průmyslové systémy
- Automatizace
- Zpracování obrazu
- Kamery a senzory

Strojové vidění – cíle

- Nahrazení subjektivního posouzení
- Vyšší úroveň automatizace
- Kontrola kvality
- Kompletační linky
- Bezpečnost osob
- Identifikace vozidel

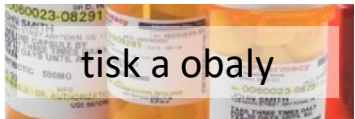
Obory strojového vidění

Výrobní průmysl

Obory strojového vidění

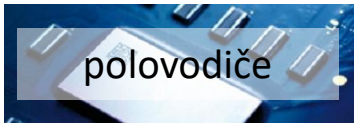
Výrobní průmysl

Obory strojového vidění

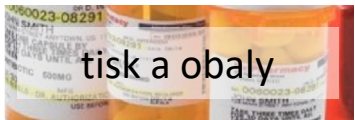
Výrobní průmysl

polovodiče

automobily

tisk a obaly

potraviny

solární panely

povrch

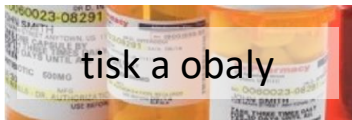
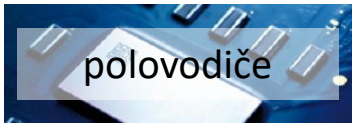
léky

Doprava

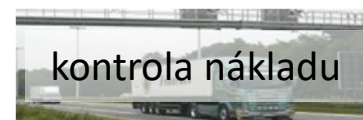
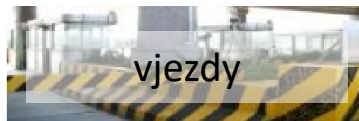

Obory strojového vidění

Výrobní průmysl

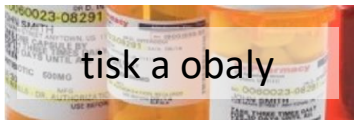
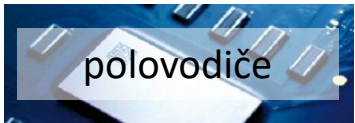

Doprava

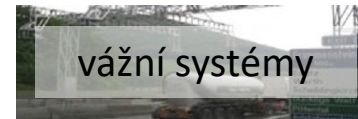
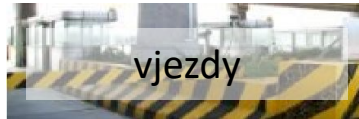

Obory strojového vidění

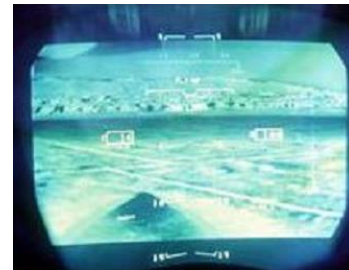
Výrobní průmysl

Doprava

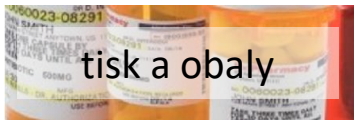
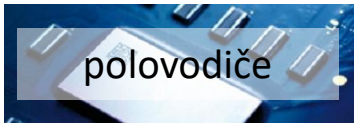
Bezpečnost

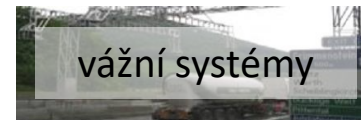
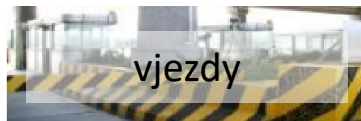

Obory strojového vidění

Výrobní průmysl

Doprava

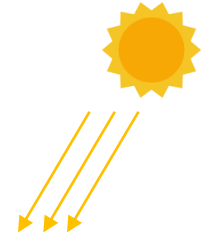

Bezpečnost

Vznik obrazu

zdroj energie / osvětlení

Vznik obrazu

zdroj energie / osvětlení

reálný obraz

Vznik obrazu

zobrazovací systém

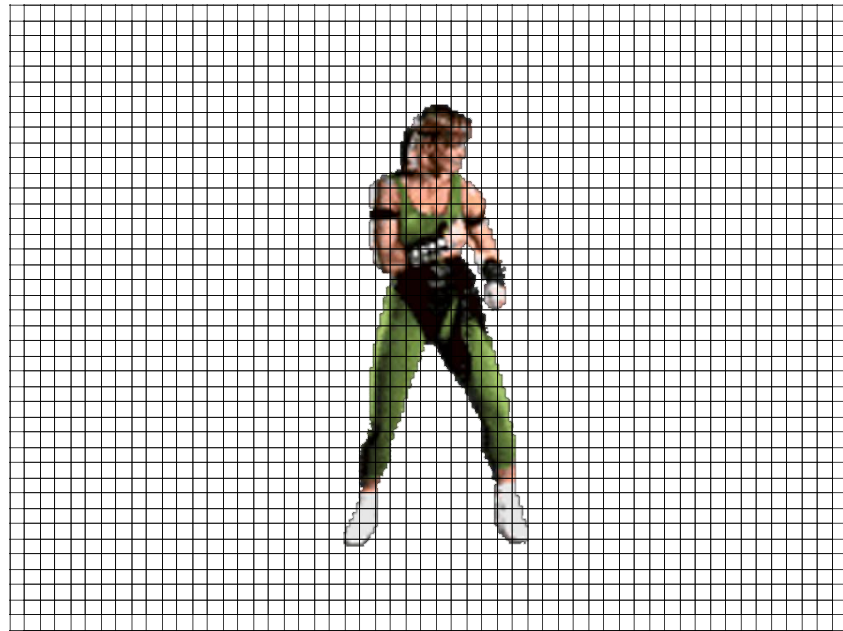
zdroj energie / osvětlení

reálný obraz

Vznik obrazu

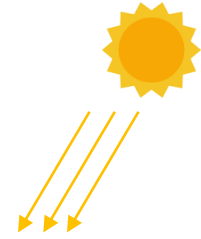
výstup / digitální obraz

zobrazovací systém

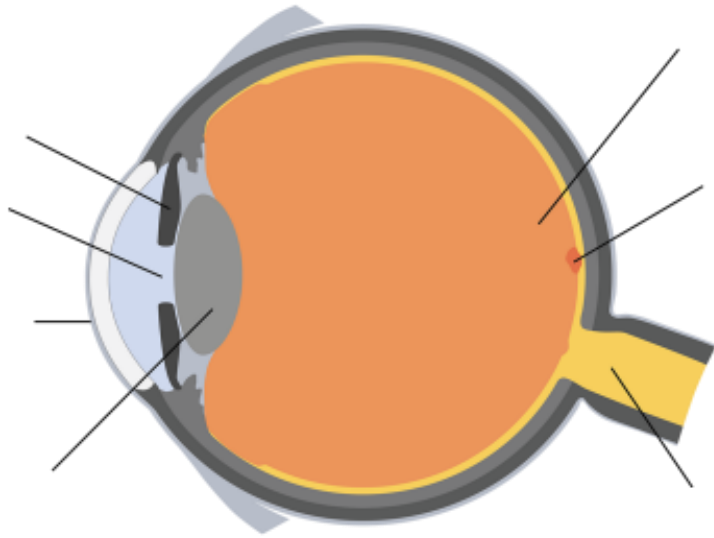

reálný obraz

zdroj energie / osvětlení

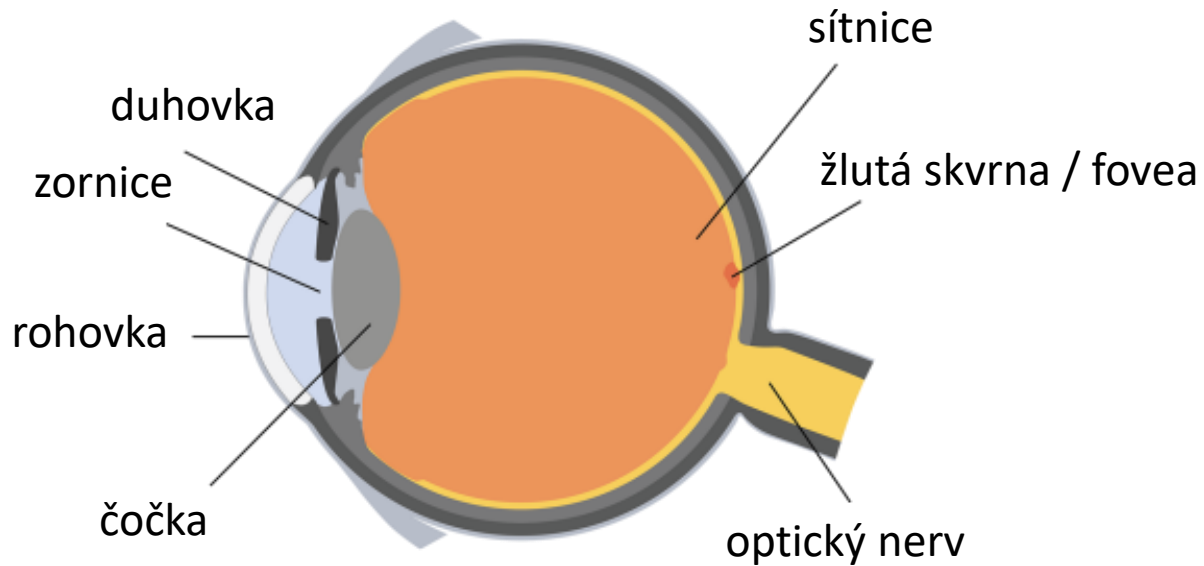

Optická soustava – lidské oko

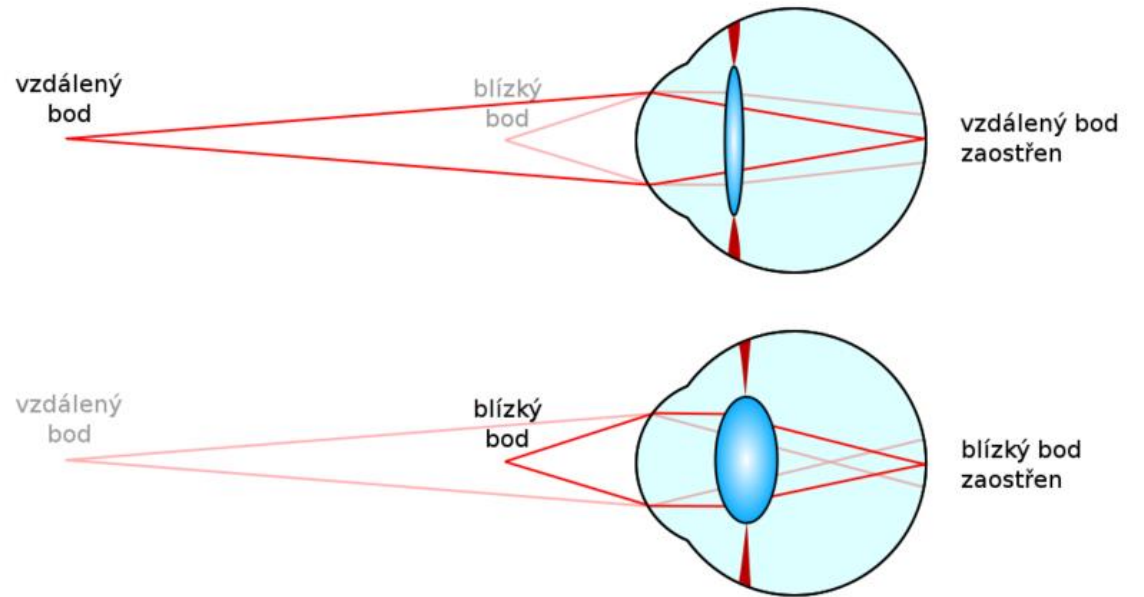
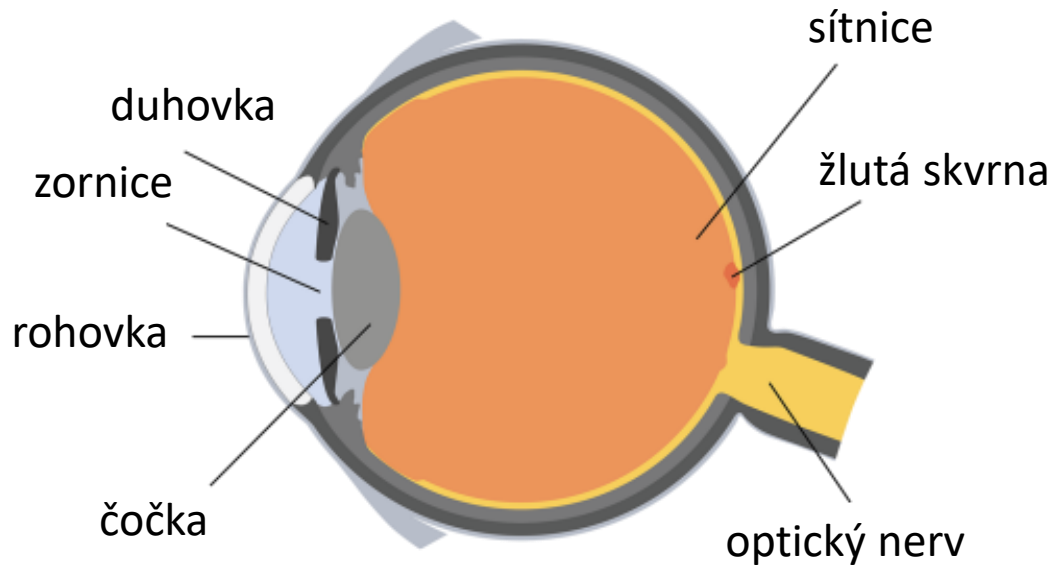
Fyziologie oka, https://is.muni.cz/www/345402/66012191/Fyziologie_oka.pdf

Optická soustava – lidské oko

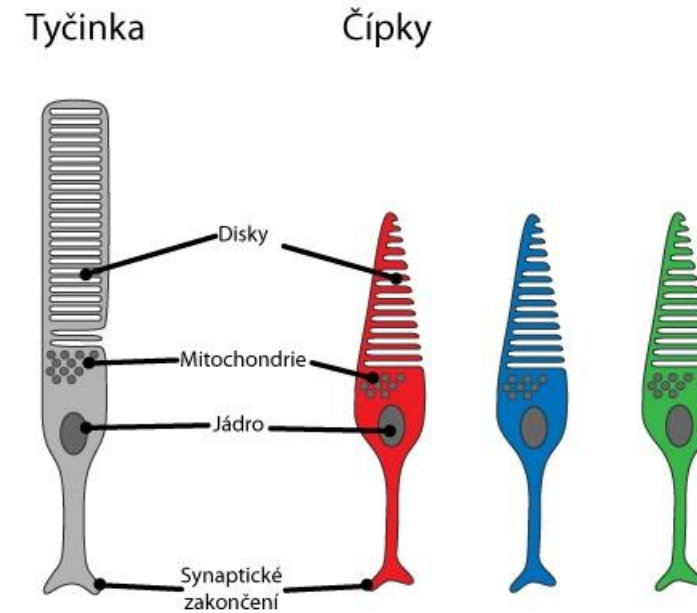
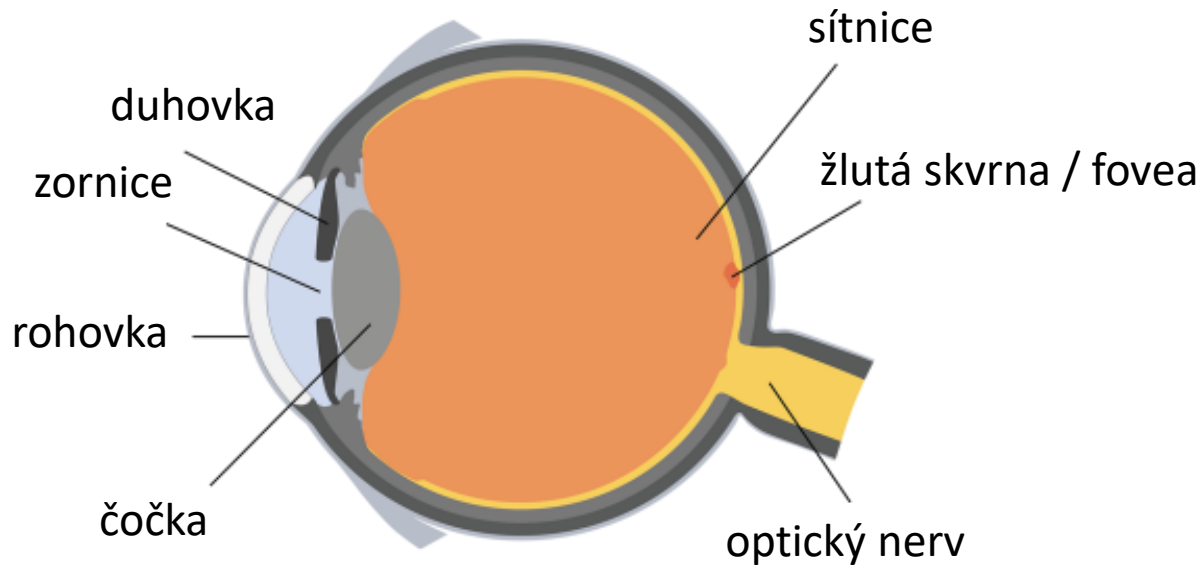
slepá skvrna ?

Optická soustava – ostření

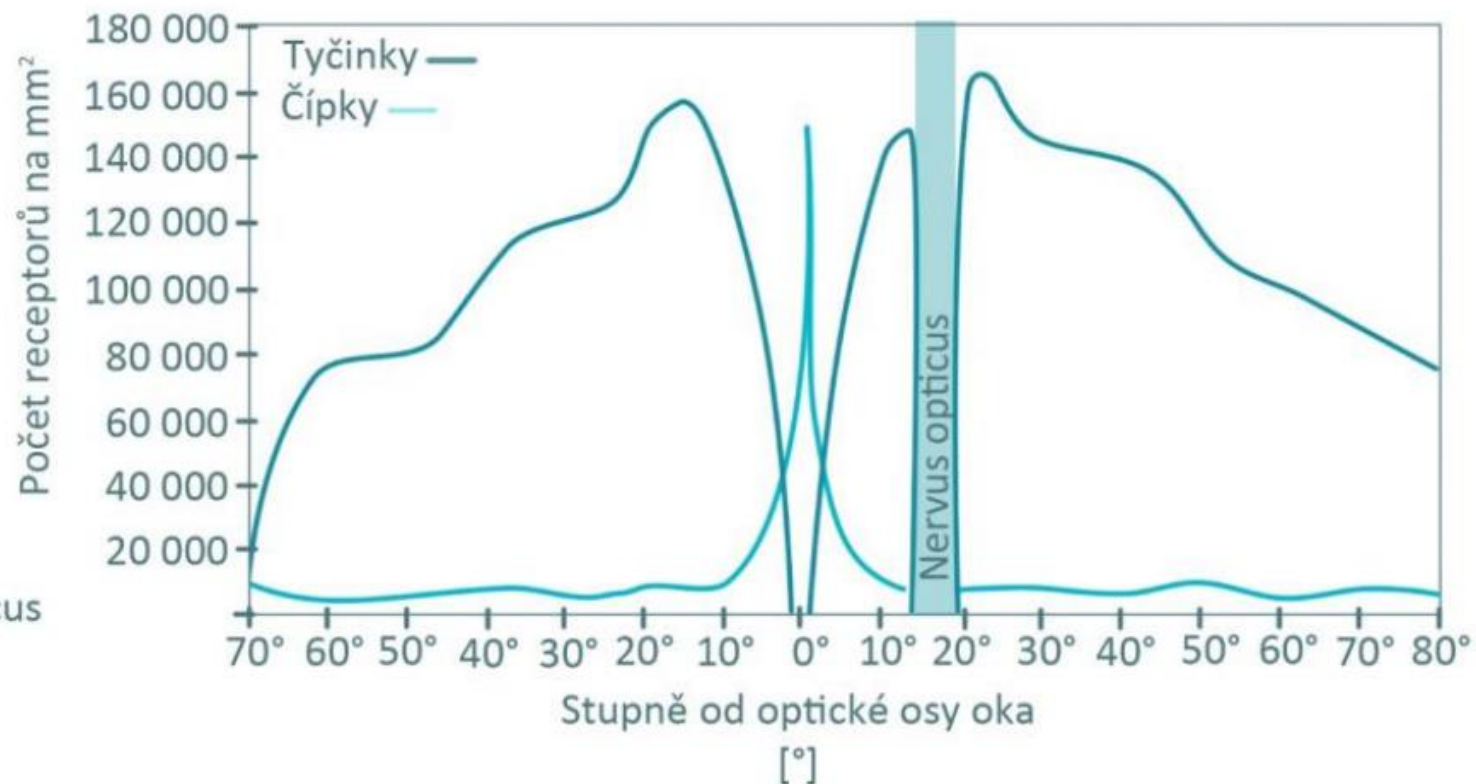
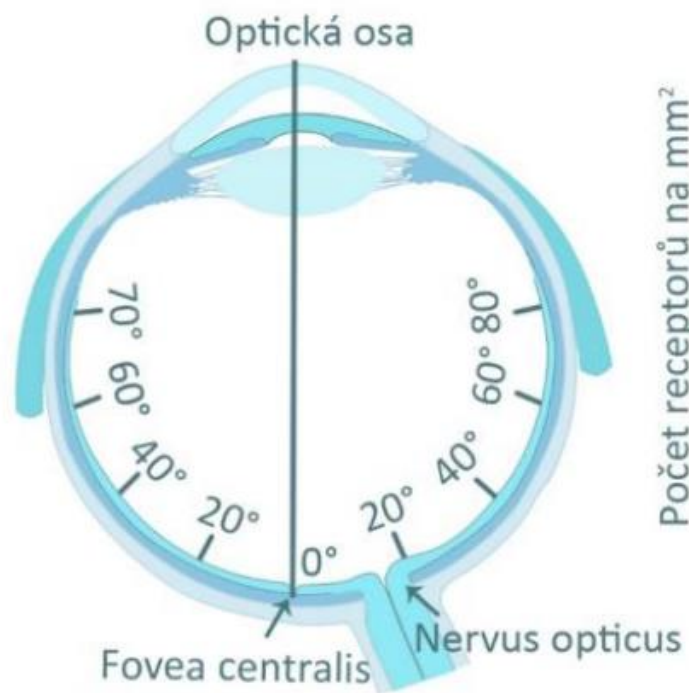

Optická soustava – senzory

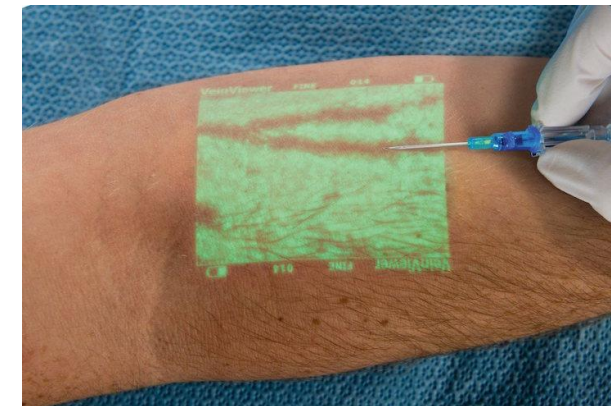
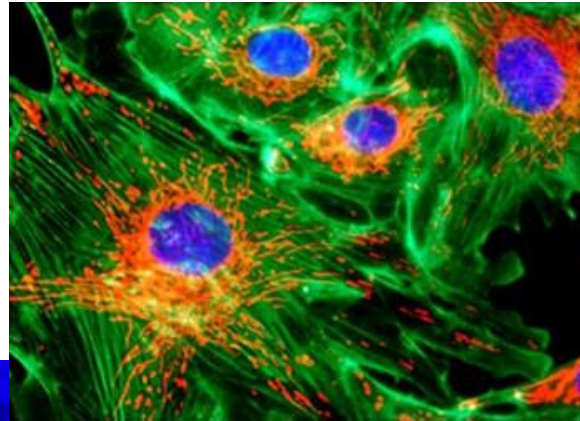

Fyziologie oka, https://is.muni.cz/www/345402/66012191/Fyziologie_oka.pdf

Optická soustava – senzory

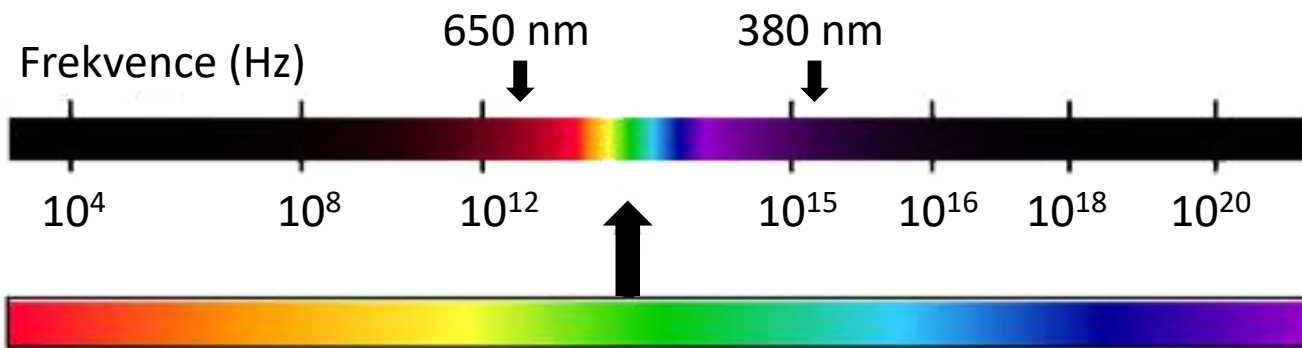
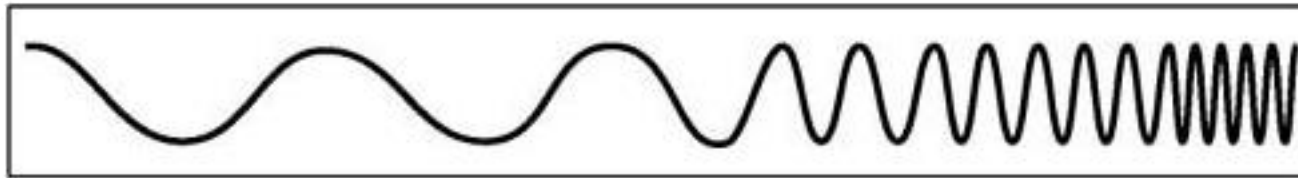
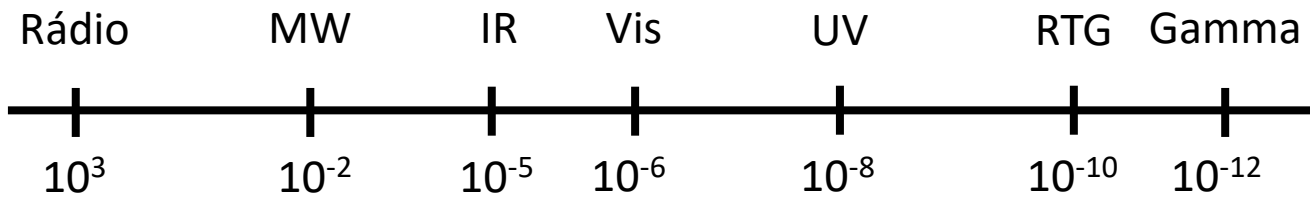

Elektromagnetické spektrum

Elektromagnetické spektrum

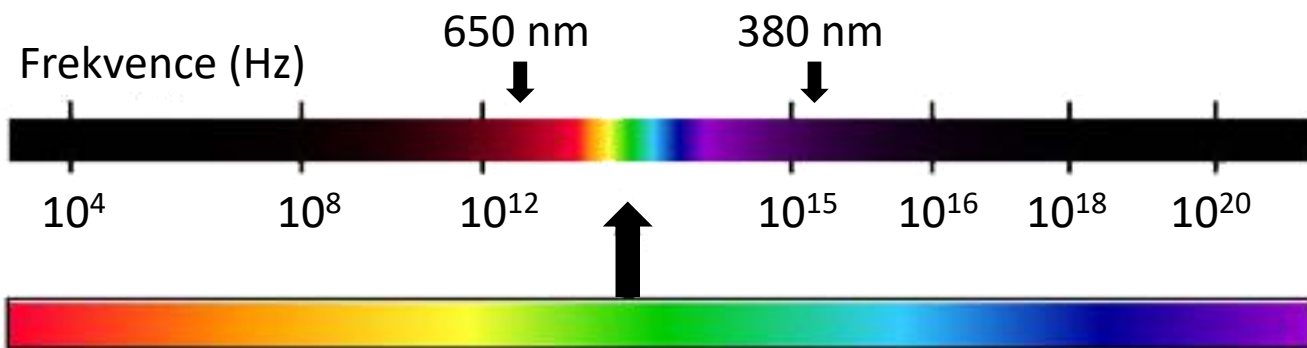
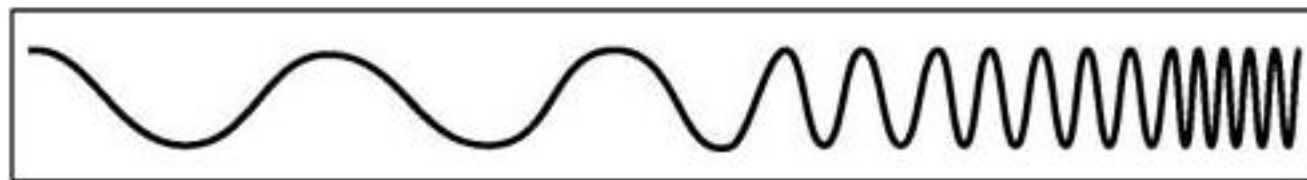
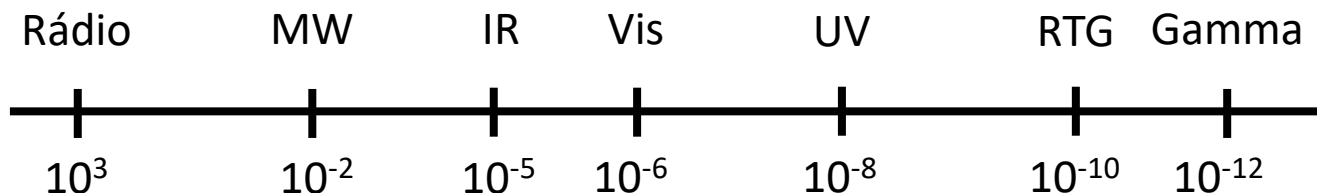
Vlnová délka (m)

Elektromagnetické spektrum

Vlnová délka (m)

$$\lambda = \frac{c}{f} \quad \lambda = c \cdot T$$

λ ... vlnová délka

c ... rychlost světla

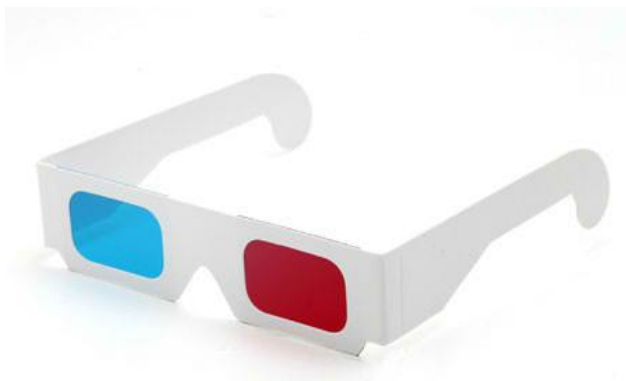
f ... frekvence vlnění

T ... perioda vlnění

$$c = 300\,000 \text{ km} \cdot \text{s}^{-1}$$

Stereoskopie

- Způsob zobrazení 3D scény na 2D ploše
→ Poskytnout každému oku jiný obraz

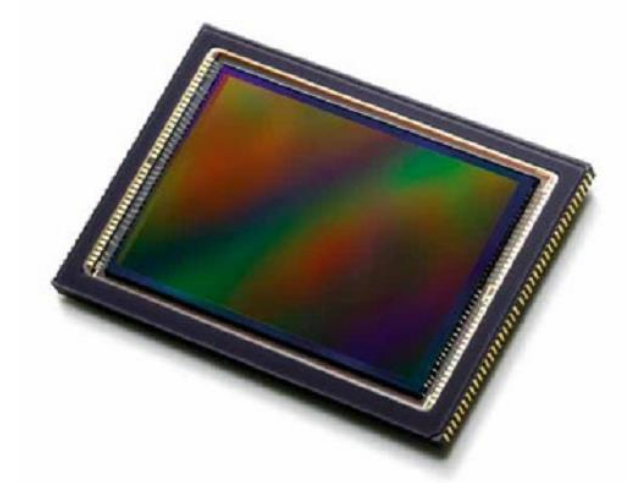
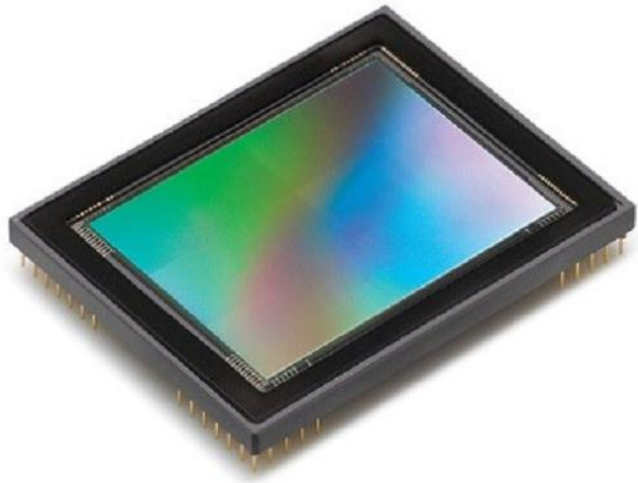

Anaglyf

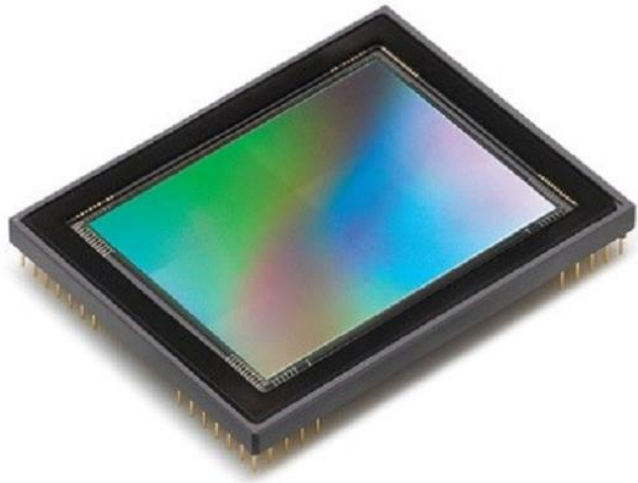

[Meoskop](#) (1959)

Detektory

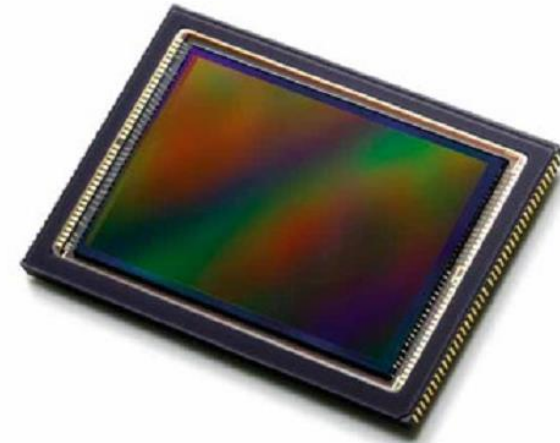
Detektory

CCD

Kvalita obrazu
Dynamika
Nízký šum

2010

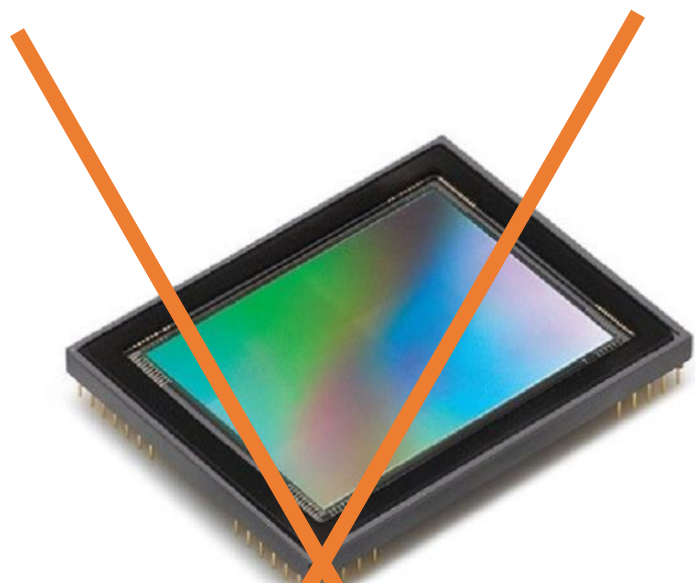

CMOS

Rychlost snímání
Cena

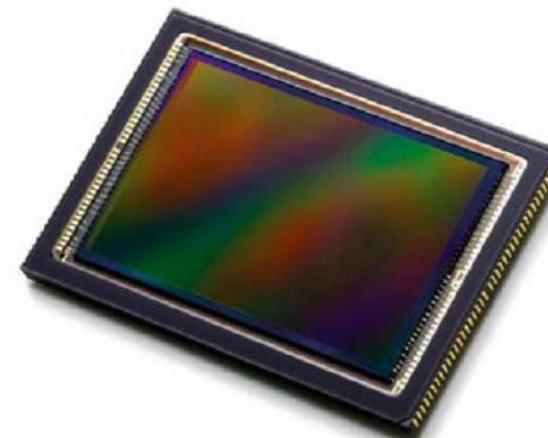
Detektory

CCD

Kvalita obrazu
Dynamika
Nízký šum

2018

CMOS

Rychlost snímání
Cena
Kvalita obrazu
Dynamika
Nízký šum

Detektory – CCD

- Snímání analogového signálu
- Převod energie na napětí
- Přenos napětí
- Digitalizace v PC

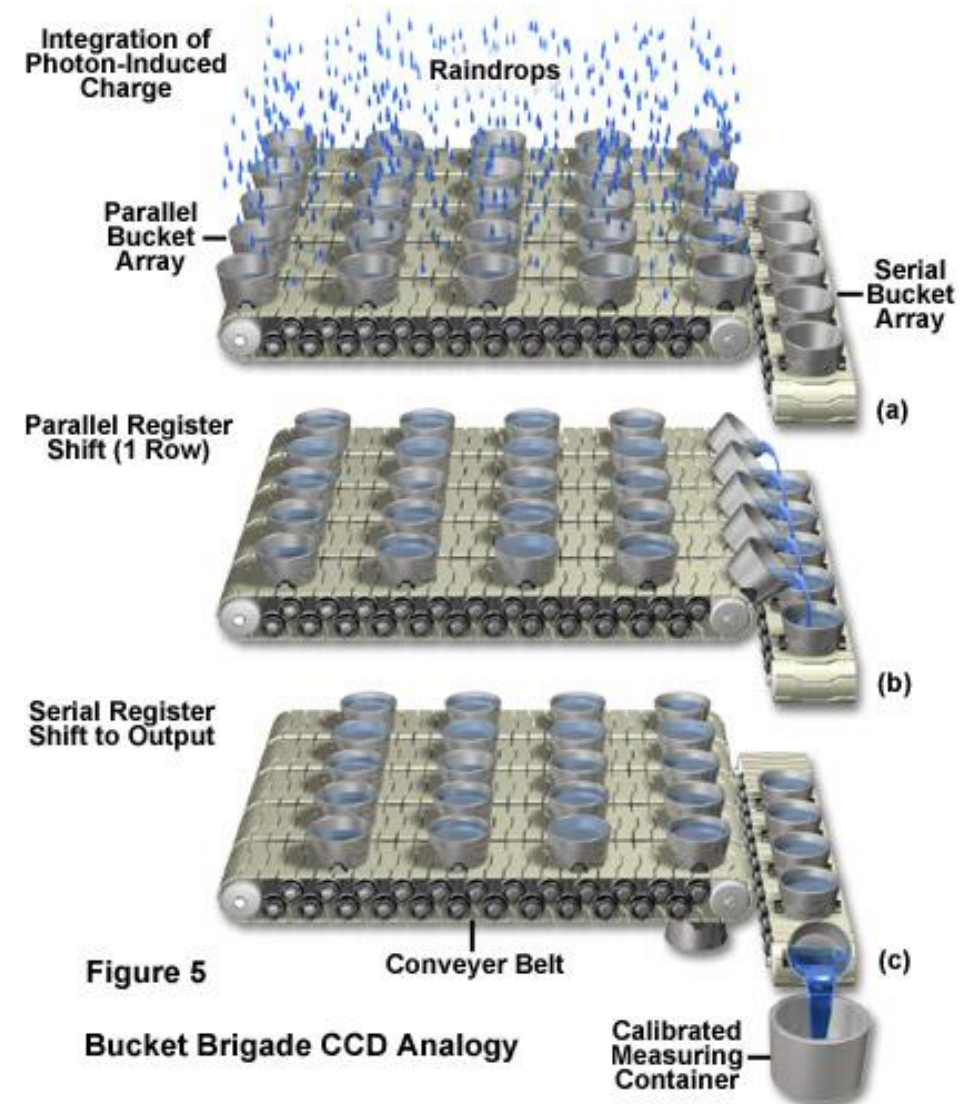

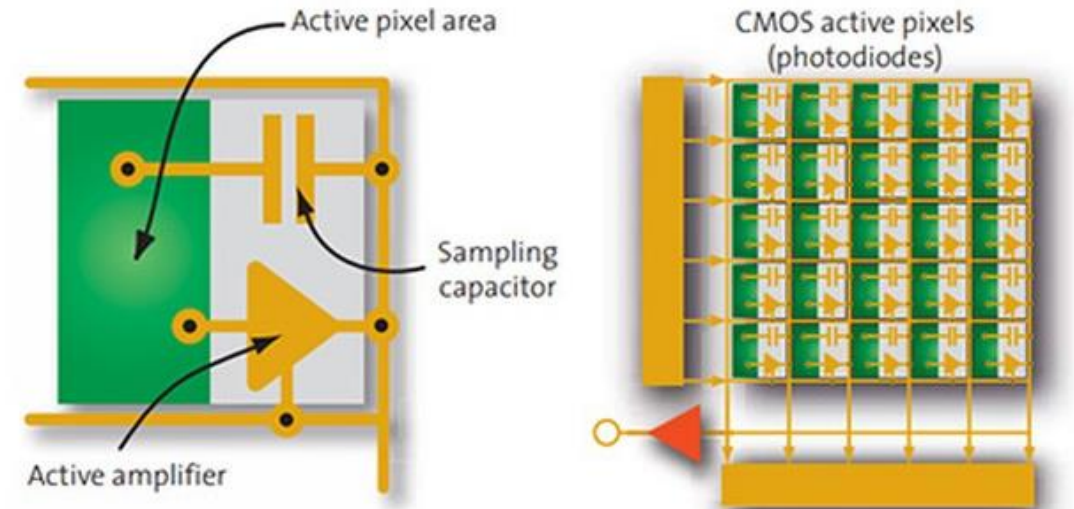
Figure 5

Bucket Brigade CCD Analogy

Calibrated
Measuring
Container

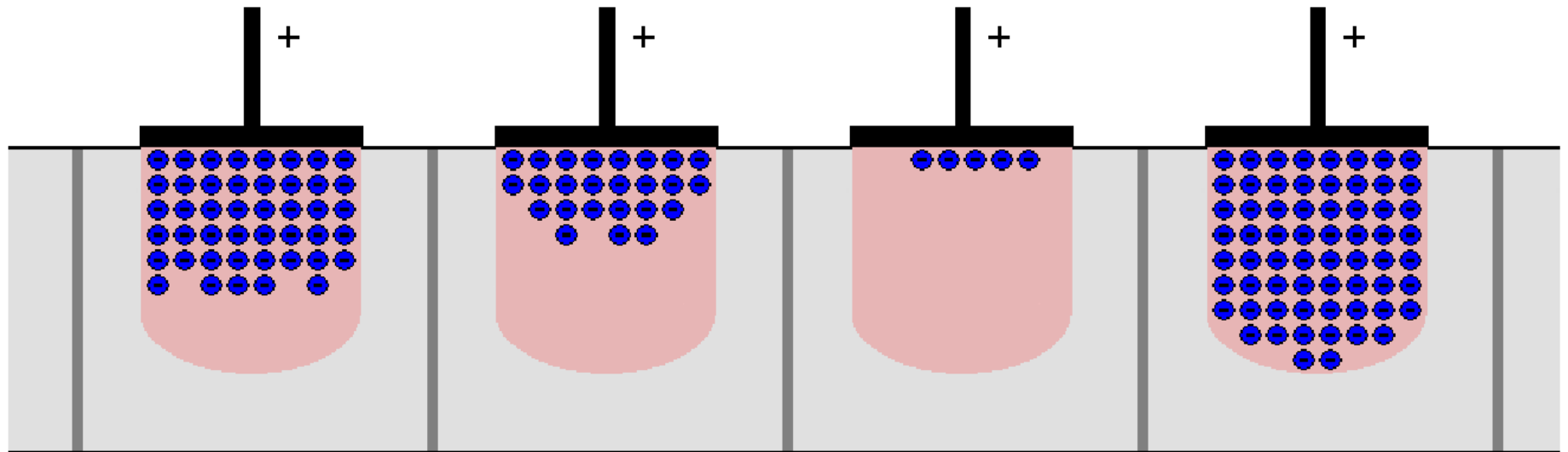
Detektory – CMOS

- Snímání analogového signálu
- Digitalizace na senzoru

Dynamický rozsah – Kapacita buňky

- Fotoelektrický jev
  - Elektrony

Kapacita buňky

Maximální kapacita

Saturační kapacita

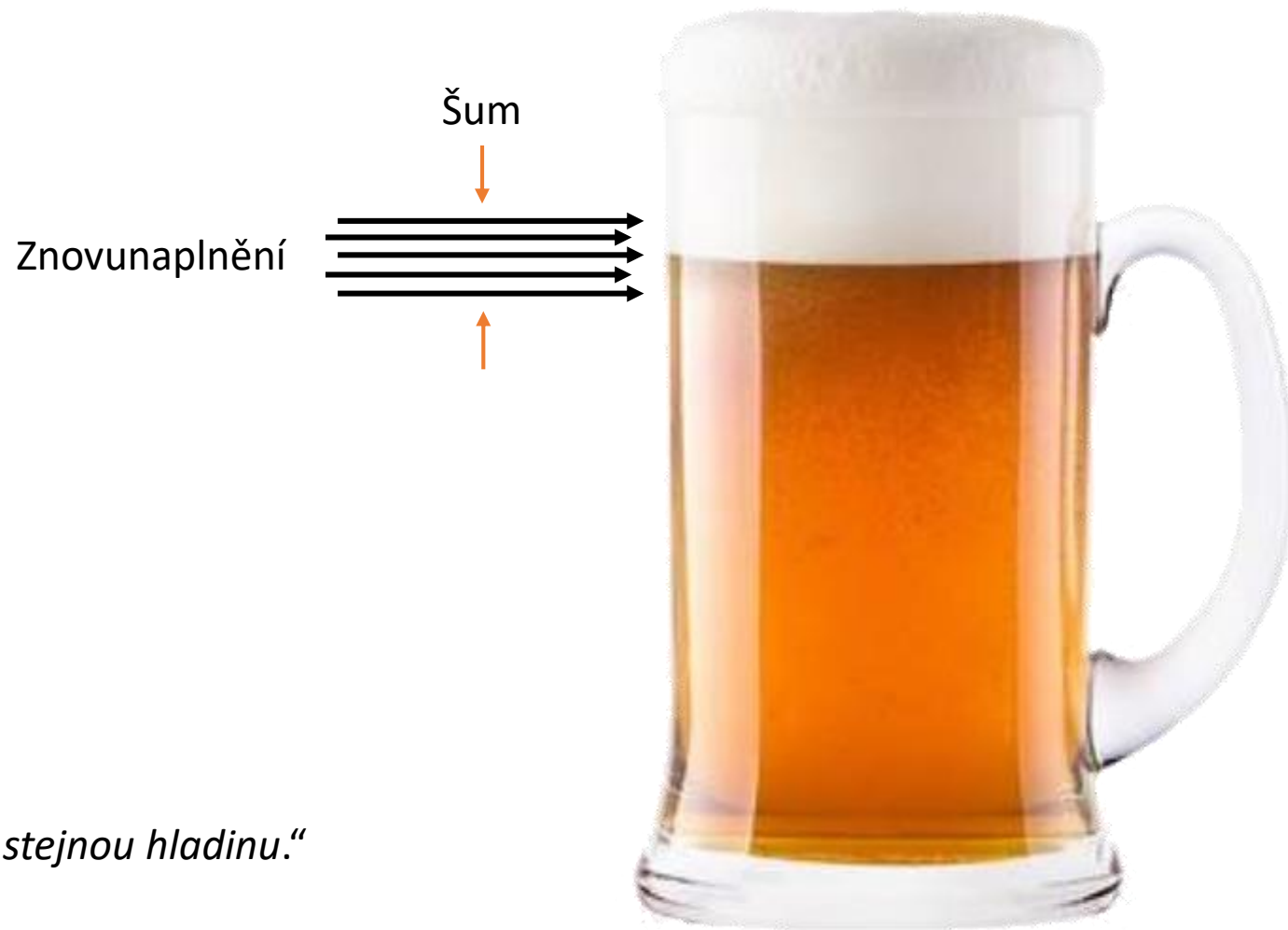

Odstup signálu od šumu (SNR)

$$\text{šum} = \sqrt{\text{počet elektronů}}$$

$$\text{SNR} = \sqrt{\text{saturační kapacita}}$$

„Znovu naplněná sklenice nemá vždy stejnou hladinu.“
(cit. T. Gřeš)

Temný šum

- I když nedopadá na senzor světlo uvolňují se v polovodiči elektrony!
- Určuje detekční limit
- Minimální signál, který jsme schopni změřit

temný šum = obvykle 8 – 100 elektronů

„Po vyprázdnění sklenice zůstane na dně pár kapek.“
(cit. T. Gřeš)

Maximální kapacita

Saturační kapacita

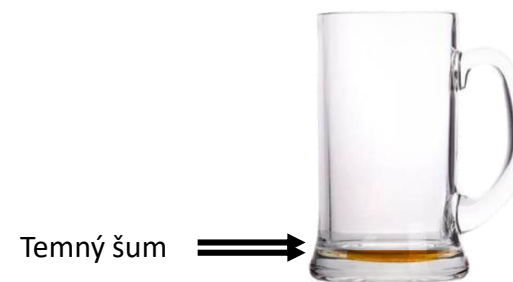
Temný šum

Dynamický rozsah

$$DR = \frac{\text{saturační kapacita}}{\text{temný šum}}$$

$$DR_{db} = 20 \cdot \log \left(\frac{\text{saturační kapacita}}{\text{temný šum}} \right)$$

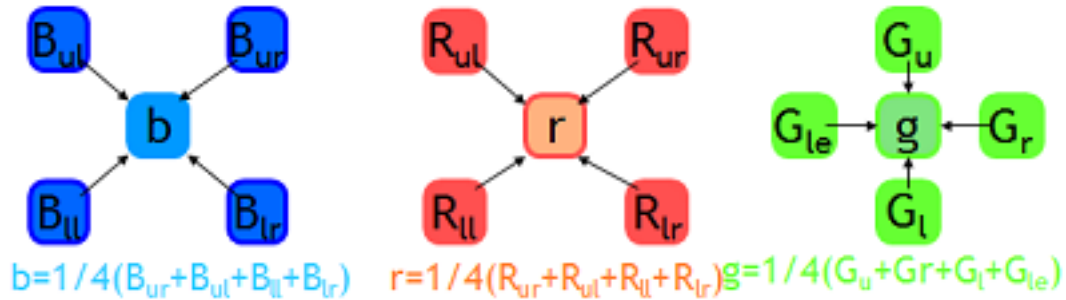
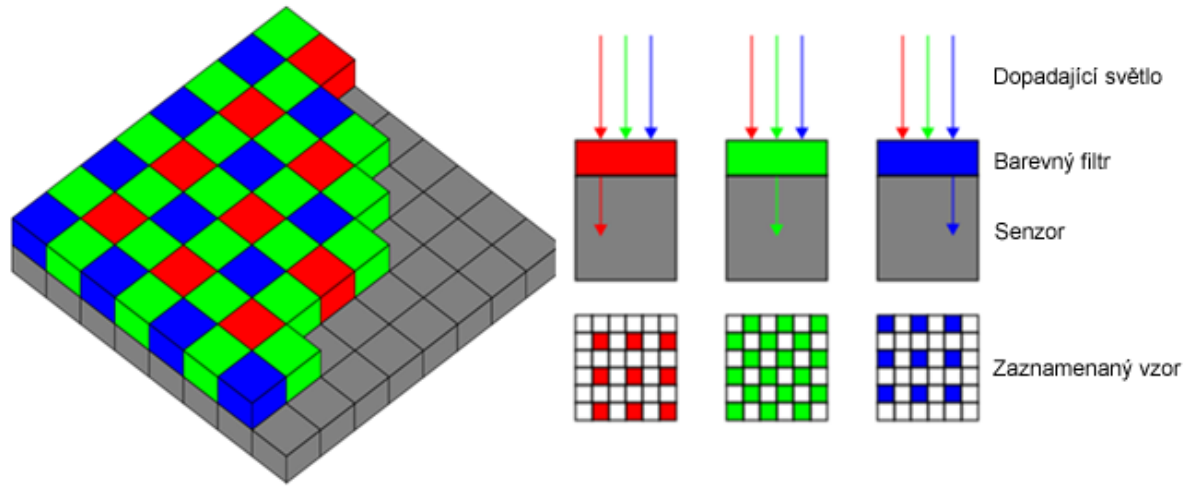

„Dynamický rozsah je poměr mezi plnou a prázdnou sklenicí.“
(cit. T. Gřeš)

Dynamický rozsah

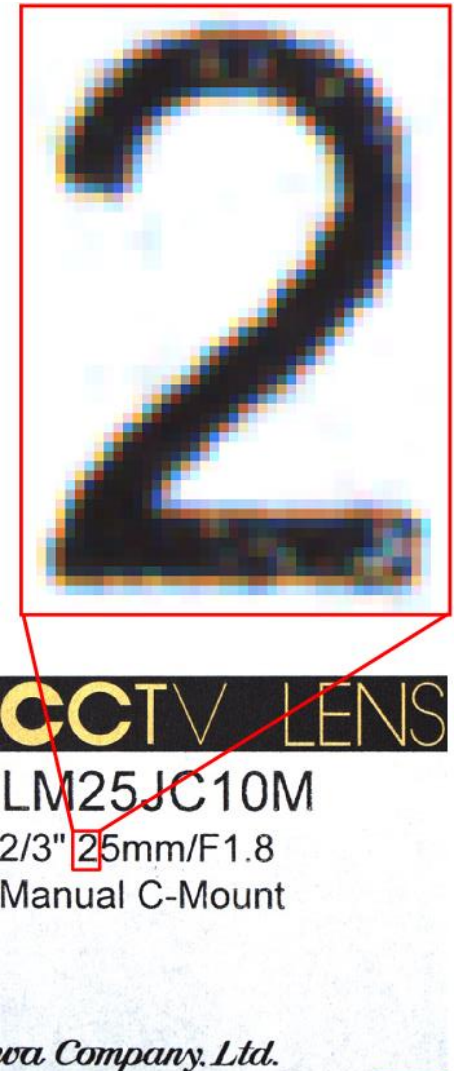
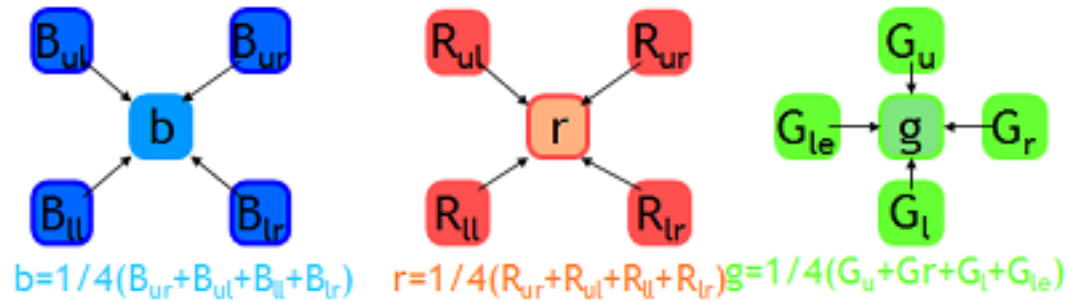
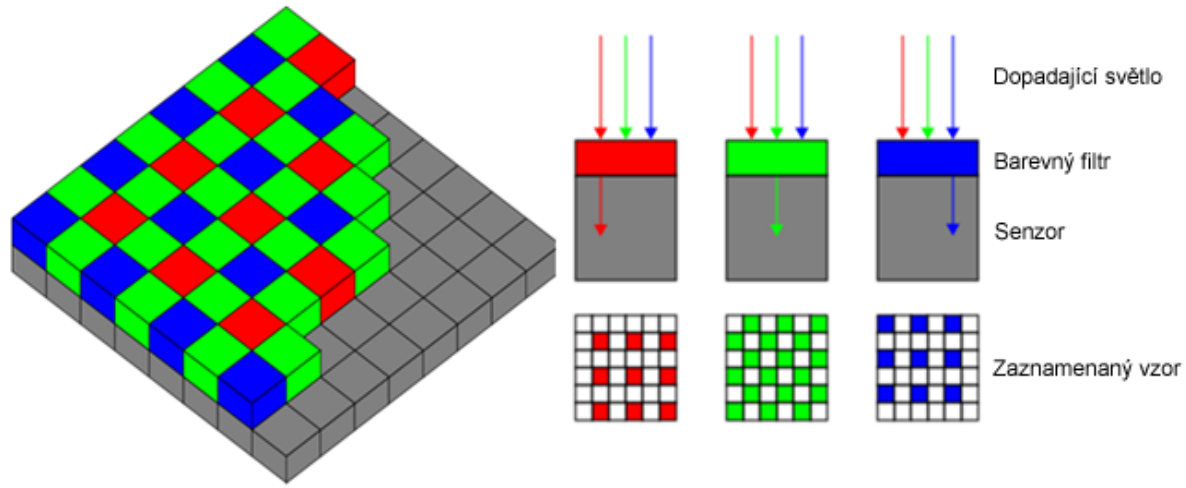

Vícečipové kamery – Bayerova maska

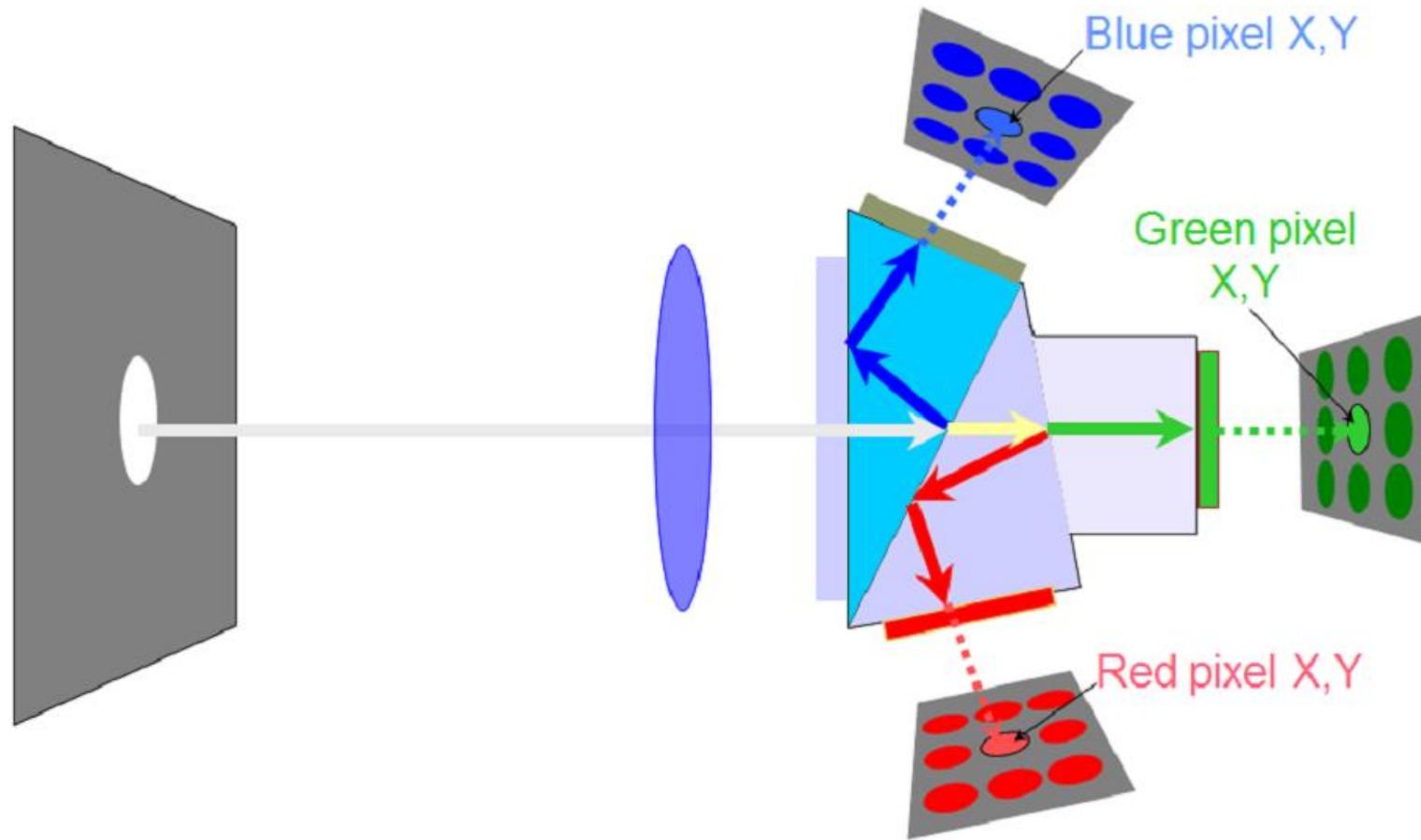

Vícečipové kamery – Bayerova maska

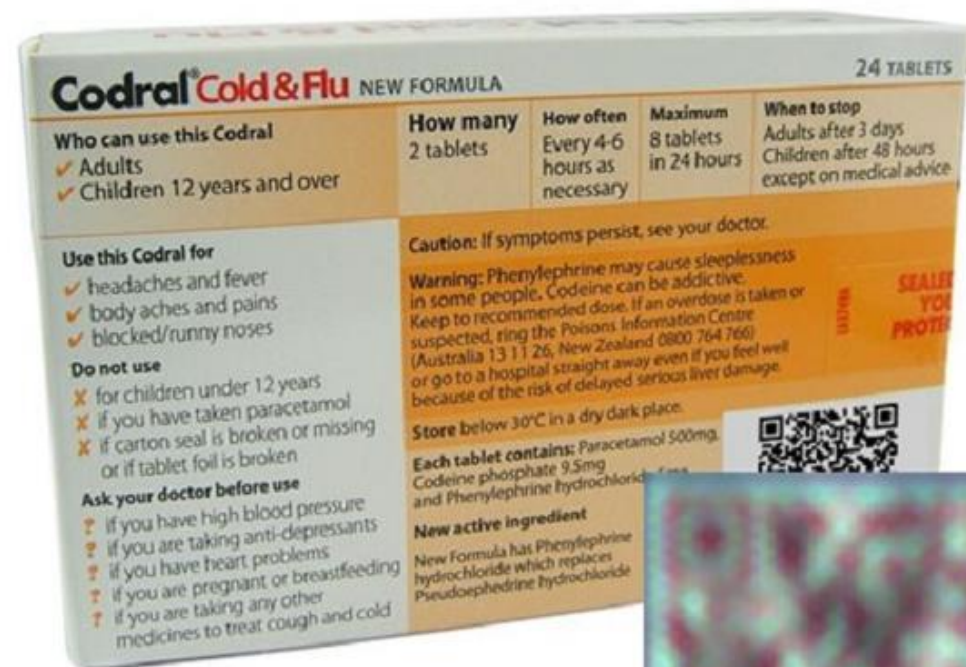
Vícečipové kamery – 3CCD, 3CMOS

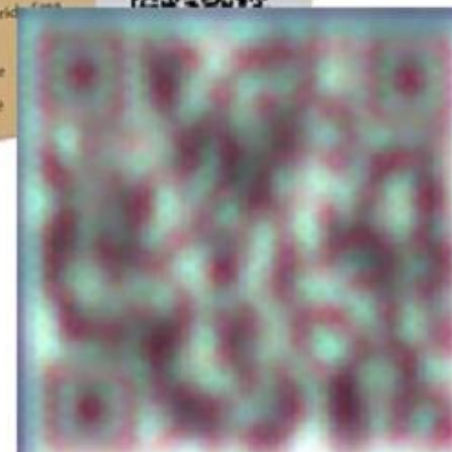
Vícečipové kamery – 3CCD, 3CMOS

3CCD
2 MP

Bayer
2 MP

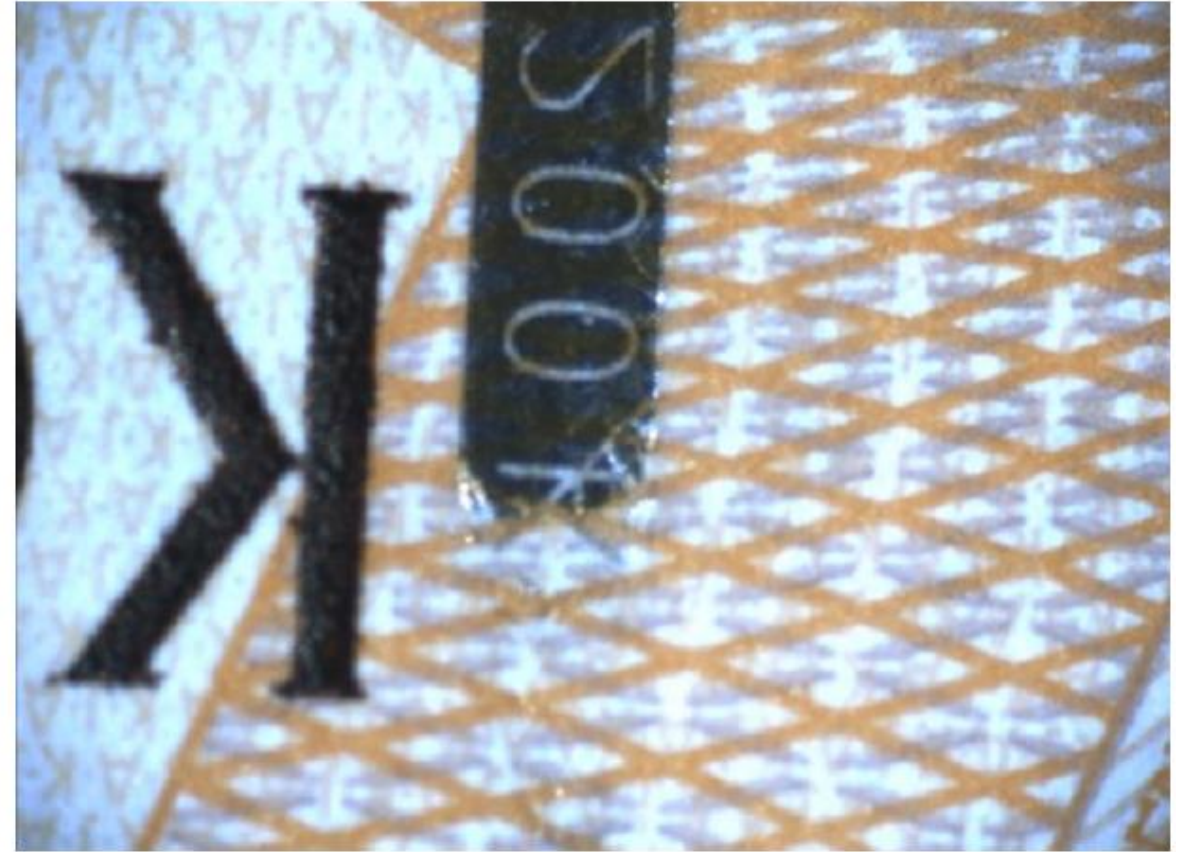

Vícečipové kamery – 3CCD, 3CMOS

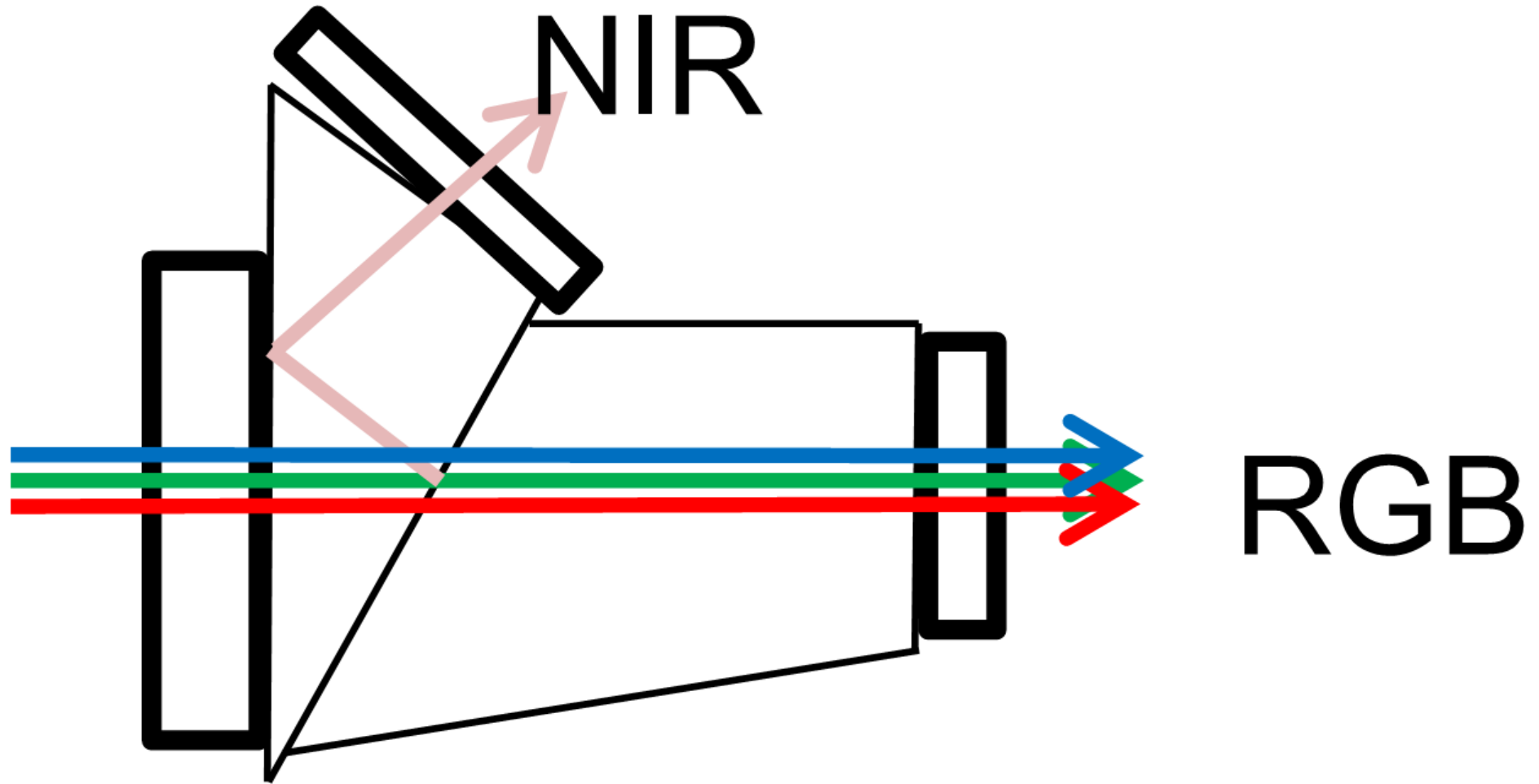

Vícečipové kamery – 3CCD, 3CMOS

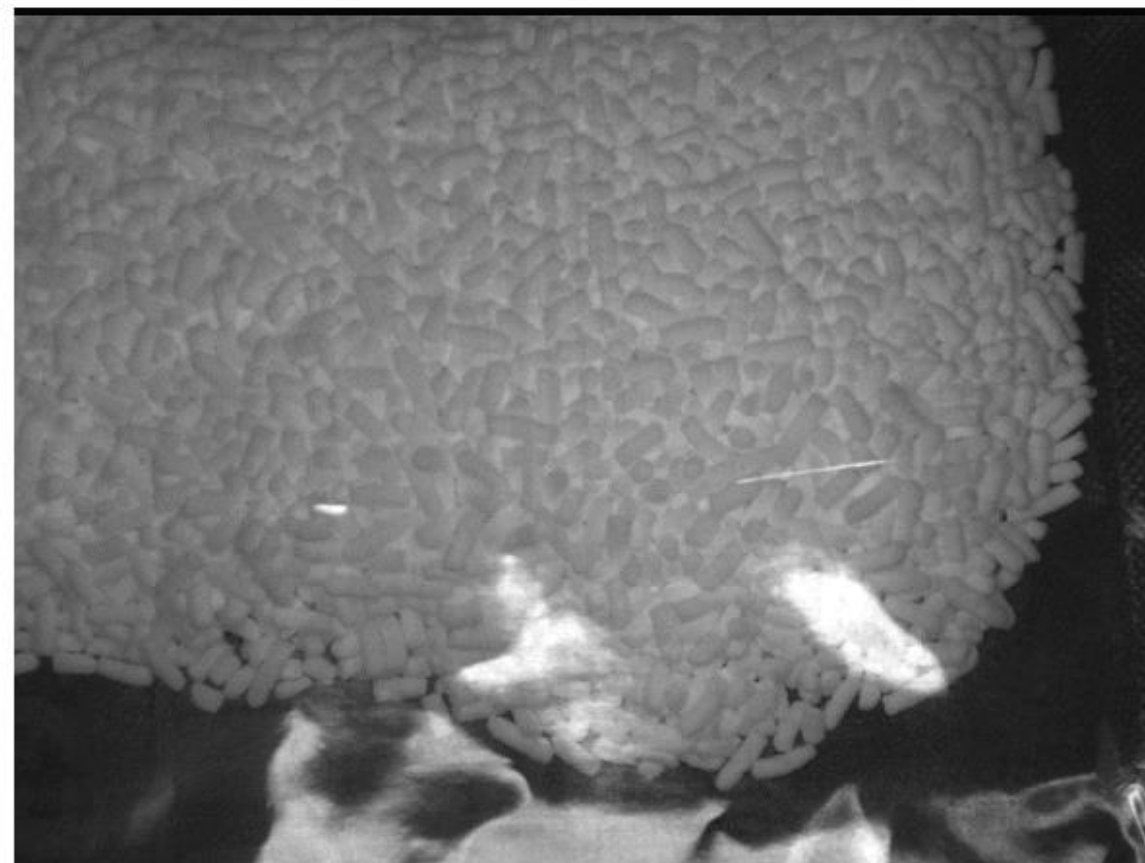

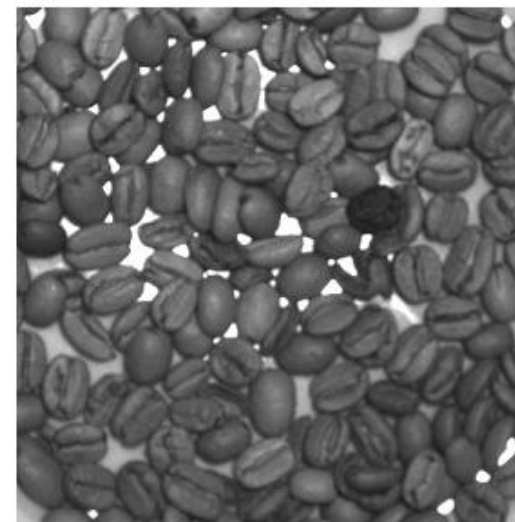
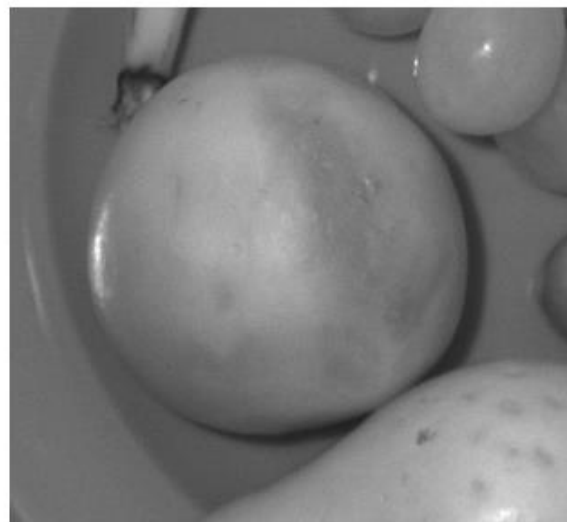
Multispektrální kamery – NIR

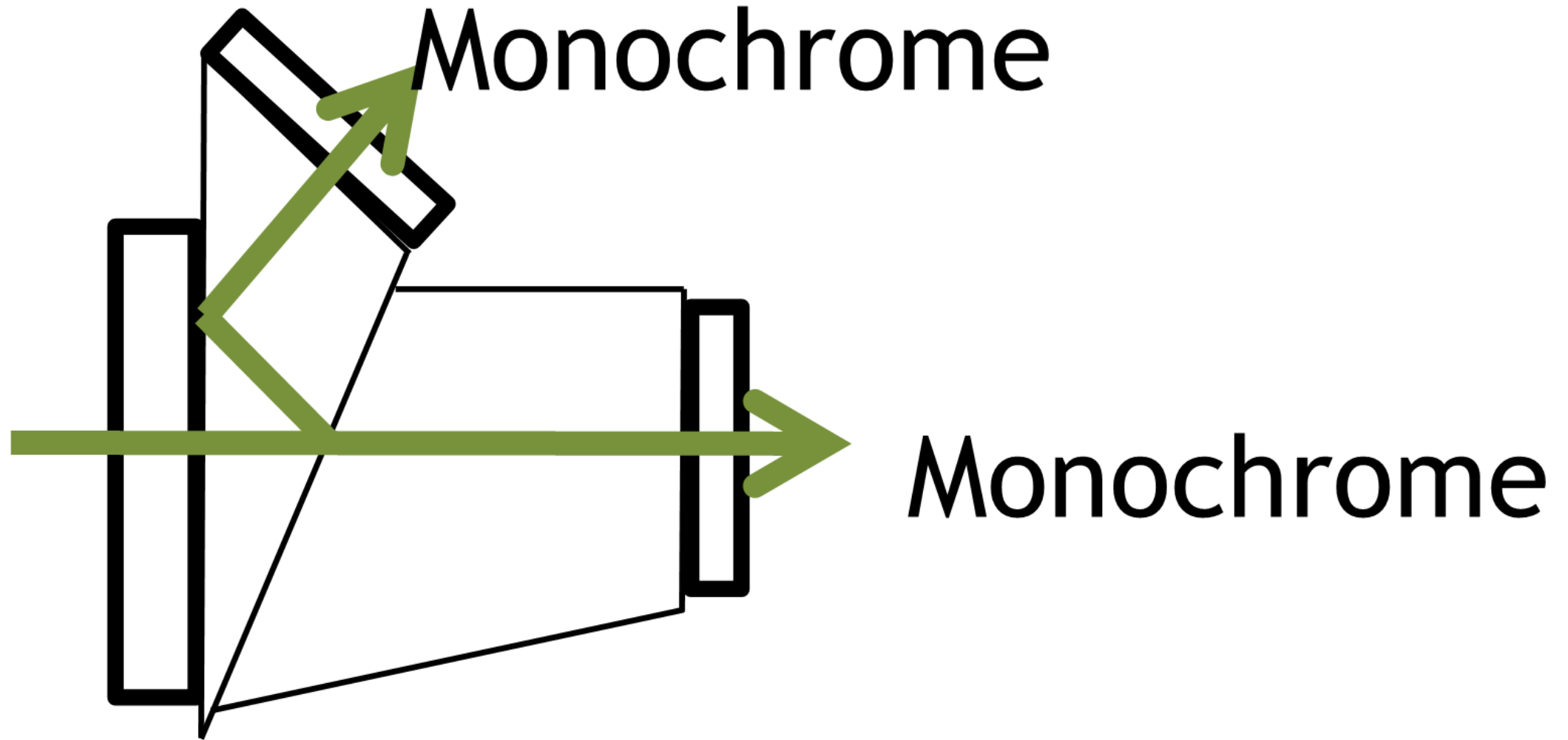
Multispektrální kamery

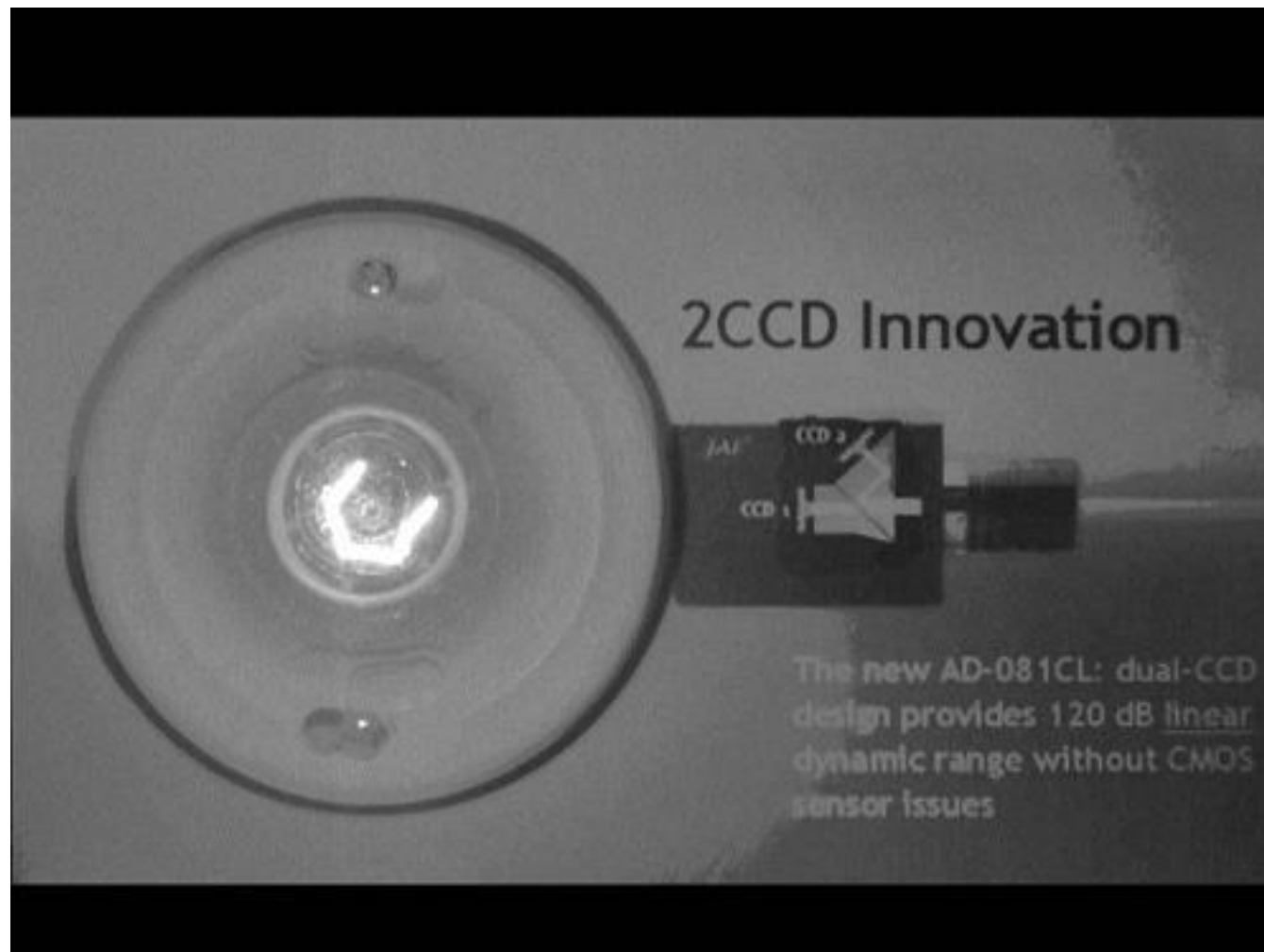
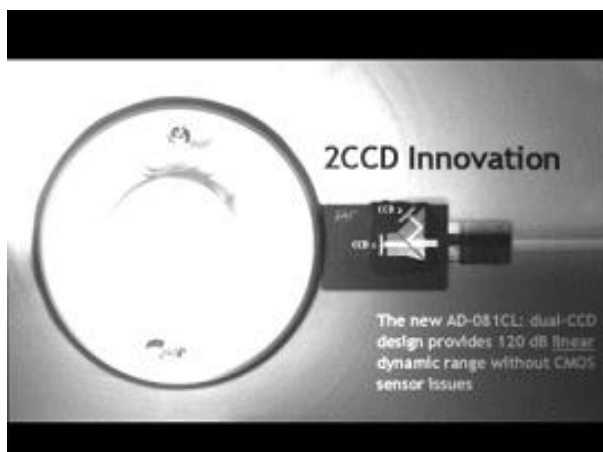
Multispektrální kamery

2CCD HDR

2CCD HDR

2CCD HDR

Intelligentní kamery

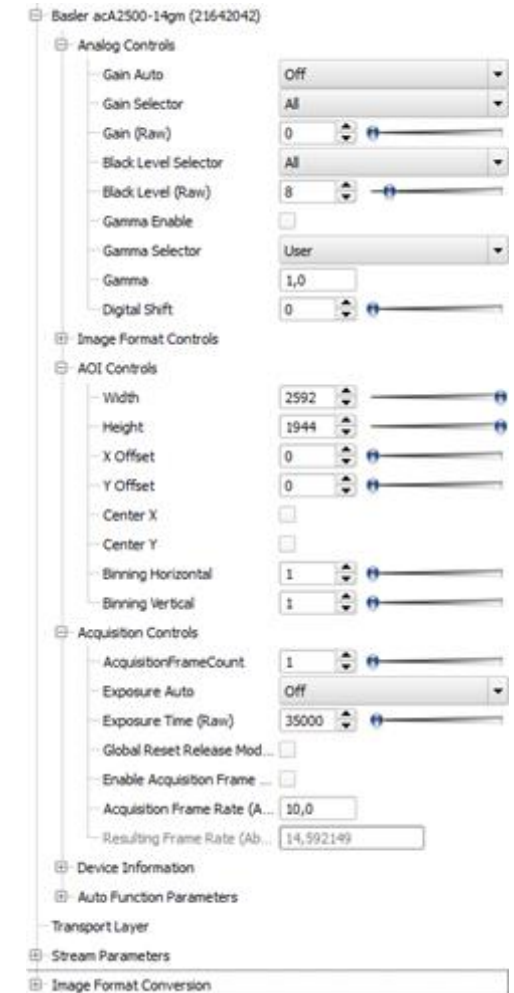
- 360° kamery
  - Bar & QR readery
  - Face recognition
  - License plate readery
-
- Obecně kamery s algoritmy zpracování obrazu
  - Jednoúčelové
  - Zpracování na čipu kamery

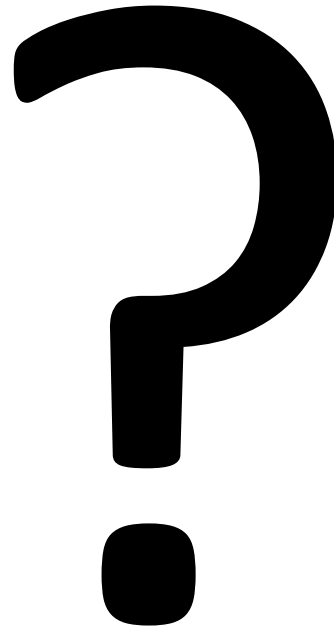
<https://www.deviantart.com/pansasunavee/art/Camera-man-162001348>

Vlastnosti kamery

- Gain (zesílení)
- Gamma
- Rozlišení + oblast zájmu (ROI)
- Binning
- Datový formát (mono, bayer, yuv422)
- Doba expozice + režim
- Clona
- Závěrka

Zvýšení citlivosti kamery

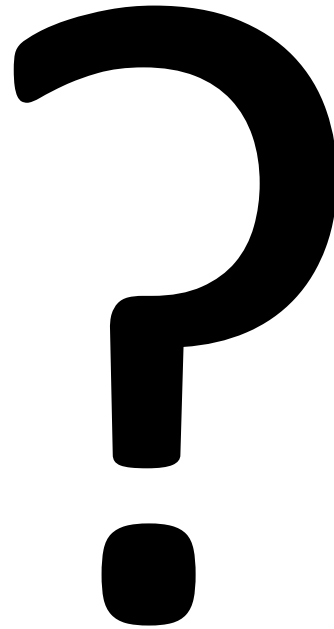
Zvýšení citlivosti kamery

- Gain
  - Analogové zesílení signálu z čipu
  - Zvýší se i šum
- Expoziční čas
  - Sníží se snímková frekvence
- Digitální posuv výstupu A/D převodníku
  - Zvýší se šum
- Binning
  - Sníží se rozlišení

© Lightroom Fanatic
www.lightroomfanatic.com

Zvýšení snímkové frekvence

Zvýšení snímkové frekvence

- Omezení oblasti zájmu
  - Zmenší se zorné pole
- Binning
  - Sníží se rozlišení
  - Nefunguje u všech kamer
- Pozor na expoziční čas
- Pozor na zvolenou bitovou hloubku

